

A MAGYAR KÖZTÁRSASÁG NEVÉBEN !

A Szegedi Ítéltábla dr. Tamás György ügyvéd által képviselt **GYULAI POLGÁRŐR EGYESÜLET** 5700 Gyula, Petőfi tér 3. szám alatti székhelyű felperesnek - dr. Komáromi Sándor ügyvéd által képviselt **BÉKÉS MEGYEI POLGÁRŐRÖK SZÖVETSÉGE** 5630 Békés, Korona u. 3. szám alatti székhelyű alperes ellen közgyűlési határozat hatályon kívül helyezése iránt indított perében a Békés Megyei Bíróság 2008. június 18. napján kelt 12.P.20.078/2008/9. számú ítélete ellen a felperes 10. és 13. sorszám alatt benyújtott fellebbezése folytán lefolytatott másodfokú eljárásban meghozta a következő

Í T É L E T E T :

Az elsőfokú bíróság ítéletét **helybenhagyja** azzal a kiegészítéssel, hogy az elsőfokú eljárási illeték az állam terhén marad.

Kötelezi a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 15.000.- (Tizenötezer) Ft másodfokú eljárási költséget.

A le nem rótt fellebbezési eljárási illeték az állam terhén marad.

Az ítélet ellen fellebbezésnek helye nincs.

I N D O K O L Á S :

A felperes az alperesi polgárőr szövetség tagszervezete. A felperes vezetője és az alperes között a viszony megromlott, amelynek folytán a felperes elnöke az alperes, illetve annak elnöke ellen több eljárást kezdeményezett.

Az alperes elnöke 2008. február 23. napjára közgyűlést hívott össze. A felperes elnöke e közgyűlés összehívásával kapcsolatban bejelentéssel élt a Békés Megyei Főügyészségen, előadva egyrészt, hogy az alperesi szövetség elnökével szemben büntetőeljárás folyik, erre tekintettel az elnöki feladatokat nem láthatja el, másrészt, hogy a tagegyesületek írásbeli formában csak a pénzügyi beszámolót kapták meg a meghívó mellékleteként. A Békés Megyei Főügyészség a T.E. 196/2008. szám alatt lefolytatott eljárásban megállapította, hogy **/személy 1/** elnöki feladatainak ellátása nem ütközik az alapszabályba, s nem találta megalapozottnak a beszámolók közgyűlést megelőző kézbesítésének hiányára vonatkozó előadást sem.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság az alperes 2008. február 23. napján megtartott közgyűlésén hozott valamennyi határozatot semmisítse meg, azok ugyanis törvénysértőek, mivel a közgyűlés összehívása nem felelt meg az alapszabály, illetve az SZMSZ. rendelkezéseinek. Hivatkozott arra, hogy az alperes elnöke az ellene indult büntetőeljárás miatt nem járhatott volna el e tiszteben. Sérelmezte, hogy a meghívóval együtt a tagegyesületek kizárólag a pénzügyi beszámolót kapták kézhez írásbeli formában annak ellenére, hogy az alapszabály 24. és 25. pontja egyértelműen kimondja, miszerint a meghívóval együtt, de legkésőbb a közgyűlés napját megelőző 8 nappal korábban kézbesíteni kell a napirendhez készült írásbeli dokumentumokat is. Mivel ilyen írásbeli beszámoló nem készült, azt az elnökség nem is fogadhatta el az alapszabály 42. pontjában írt kötelezettsége ellenére. Ebből következően az elnökség nem tett eleget az SZMSZ. arra vonatkozó rendelkezéseinek, amely szerint az elnökség feladata a közgyűlés előkészítése, ennek körében a beszámoló jóváhagyása és a napirendi pontokhoz tartozó írásos anyagok elkészítéséről való gondoskodás. Kifogásolta a jelölő- és választási bizottság munkáját is, mert az a közgyűlés előkészítése kapcsán nem ülésezett. Ezt igazolja álláspontja szerint az, hogy a háromtagú bizottság egyik tagját, **/személy 2/-t** nem kereste meg senki a bizottság munkájában való részvétel céljából, valamint az a körülmény, hogy a gyulai és a kétegyházi egyesület nem kapott értesítést a jelölés megbeszélésének időpontjáról.

Az alperes ellenkérelme a kereset elutasítására irányult.

Az elsőfokú bíróság ítéletével a keresetet elutasította. Kifejtette, hogy az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban Etv.) 14. § (1) bekezdése alapján a társadalmi szervezet működése felett a törvényességi felügyeletet az ügyészség gyakorolja. A felperes által megjelölt, az alapszabályba, a szervezeti és működési szabályba ütköző mulasztások vizsgálata nem tartozik a bíróság hatáskörébe, e körben a Békés Megyei Főügyészség a felperes kezdeményezésére az eljárást lefolytatta. Erre tekintettel a pert az ezzel kapcsolatos kereseti kérelem kapcsán külön végzéssel megszüntette. Érdemben csak a 2008. február 23. napján tartott közgyűlésen hozott határozatok megsemmisítésére irányuló kereseti kérelmet vizsgálta. Megállapította, hogy a közgyűlés összehívása megfelelt az alapszabály 25. pontjában foglaltaknak. Rámutatott, hogy a közgyűlésről készült jegyzőkönyv rögzíti az ott elhangzottakat, valamint tartalmazza a meghozott határozatokat, s azok elfogadásának szavazati arányát.

Az 1/2008. (II. 23.) - 6/2008. (II. 23.) számú határozatok az alapszabályban írt beszámolók elfogadására vonatkoznak, amely a közgyűlés hatáskörébe tartozó tevékenység, ezért az jogszabályba nem ütközik. A 7/2008. számú határozat a közgyűlés elhatárolódását tartalmazza a felperes feljelentéseitől, bejelentéseitől, a 8/2008. (II. 23.) - 27/2008. (II. 23.) számú határozatok pedig a tisztségviselők megválasztására vonatkozó, szintén a közgyűlés hatáskörébe tartozó határozatok. Ebből következően sem a közgyűlés összehívása, sem annak lefolytatása, illetve az elfogadott határozatok tartalma tekintetében törvénysértés nem állapítható meg.

Az ítélet ellen a felperes élt fellebbezéssel annak keresete szerinti megváltoztatása iránt. Változatlan álláspontja szerint az a tény, hogy az alperes elnöke ellen a közgyűlés összehívásának időpontjában is büntetőeljárás volt folyamatban, az alapszabály 54. és 55. pontja alapján kizárja, hogy elnöki teendőit elláthassa, ugyanis az eljárás két évet elérő szabadságvesztéssel büntetendő és az elnöki funkciójával kapcsolatban elkövetett magatartás miatt folyik. Hangsúlyozta, hogy az alapszabály rendelkezéseit kiterjesztően nem lehet értelmezni, így nincs annak jelentősége - ellentétben az ügyészségi határozatban kifejtettekkel -, hogy az eljárás köztörvényes bűncselekmény miatt folyik vagy magánvádra indult. Az alperes elnöke tehát nem volt jogosult a közgyűlést összehívni, a nem szabályosan összehívott közgyűlésen hozott határozatok nem érvényesek. Fenntartotta azt az állítását is, miszerint a jelölő- és választási bizottság nem az alapszabály rendelkezéseinek megfelelően folytatta tevékenységét; nem ülésezett, nincs ügyrendje, s nem kereste meg a tagesületeket a jelöltállítás kapcsán. A közgyűlés levezető elnöke magához vonta a bizottság feladatait, mert egy személyben járt el a határozatképesség megállapításánál, a szavazás lebonyolításában és számlálásában, továbbá az eredményhirdetésekor. Mindez nem felel meg a demokratikus elveknek. Kiemelte, hogy az alapszabályból és az SZMSZ-ből következően a közgyűlés a meghívóban szereplő napirendi pontokkal foglalkozhat, ezért a meghívóhoz mellékelni kell az írásos beszámolókat, hogy azt tanulmányozni lehessen.

Az alperes fellebbezési ellenkérelmében az elsőfokú bíróság ítéletének a helybenhagyását kérte. Csatolta a Békési Városi Bíróság 5.B.81.208/20. számú ítéletét, amelyben a bíróság felmentette az alperes elnökét az ellene emelt vád alól. Hangsúlyozta, annak igazolására, hogy a felperes elnökét értesítették a jelölés helyéről és idejéről, az elsőfokú eljárásban kérte **/személy 3/** tanú meghallgatását, a bíróság azonban ezt nem tartotta szükségesnek.

A fellebbezés **nem alapos.**

Az egyesülési jogról szóló 1989. évi II. törvény (a továbbiakban Etv.) 3. § (1) bekezdése szerint a társadalmi szervezet olyan önkéntesen létrehozott, önkormányzattal rendelkező szervezet, amely az alapszabályban meghatározott célra alakul, nyilvántartott tagsággal rendelkezik és céljainak elérésére szervezi tagjai tevékenységét. A társadalmi szervezet tehát olyan, önkormányzattal

rendelkező autonóm közösség, mely maga határozza meg működésének szabályait és e szabályok megsértésének következményeit. Bírósági úton történő beavatkozásra csak akkor van lehetőség, ha a társadalmi szerv tevékenysége kifejezetten jogszabályba ütközik (Etv. 10. § (1) bekezdés, 16. § (2) bekezdés a/ pont). Az egységes bírói gyakorlat szerint törvénytárgyként értékelendő, ha a támadott határozat a társadalmi szervezet alapszabályát sérti.

A felperes keresetében az alperes 2008. február 23-án tartott közgyűlésén hozott valamennyi határozat megsemmisítését kérte. Az elsőfokú bíróság álláspontja szerint az ennek indokaként felhozottak a társadalmi szervezet működését érintik, amellyel kapcsolatos eljárás az ügyészség hatáskörébe tartozik. Az ítélet tábla nem ért egyet az elsőfokú bíróság ezen ítéleti megállapításával. Helyesen hivatkozik a felperes fellebbezésében arra, hogy az elsőfokú bíróságnak érdemben kellett volna vizsgálnia a közgyűlés összehívásának szabályszerűségét érintő körülményeket, amennyiben ugyanis a közgyűlés összehívása nem felel meg az alapszabályban, illetve a Szervezeti és Működési Szabályzatban foglaltaknak, az a közgyűlésen hozott határozatok megsemmisítését vonja maga után.

Ennek ellenére az elsőfokú bíróság döntése érdemben helytálló, mert a felperes által felhozott indokok alapján nem állapítható meg, hogy az alperes közgyűlésének összehívása nem az előírásoknak megfelelően történt.

Az alapszabály 54. pontja akként rendelkezik, hogy nem lehet a szövetség vezető tisztségviselője, így elnöke, akivel szemben az arra illetékes hatóság büntetőeljárást indított és gyanúsítottkénti kihallgatása megtörtént.

Az 55. pont szerint az érintett a büntetőeljárás alatt tisztségéből adódó feladatait nem láthatja el, ha a büntetőeljárás tárgyát képező cselekményt:

- a törvény két évnél hosszabb idejű szabadságvesztéssel sújtható büntetéssel fenyegeti,
- a tisztségével összefüggésben követte el.

Az 55. pont alkalmazása akkor merül fel, ha a már megválasztott tisztségviselő ellen indul az 54. pont szerinti büntetőeljárás. Jelen esetben e két pont együttes értelmezésével lehet állást foglalni az alperes elnöke eljárásának szabályszerűségét illetően.

Az alperes elnöke, **/személy 1/** ellen rágalmozás vétsége miatt folyik büntetőeljárás. E bűncselekmény miatt az eljárás a sértett magánindítványára indul, nem pedig a hatóság kezdeményezésére. A gyanúsított kihallgatást a nyomozó hatóság vagy az ügyész fogatosítja (Be. 179. § (1) bekezdés). Ilyen eljárási cselekmény fogatosítása a Be. XXIII. Fejezetében szabályozott magánvádas eljárásban kizárt. Mindebből következően az alapszabály 54. és 55. pontjában írt összeférhetetlenségi szabály csak az ún. közvádas büntetőeljárásokban alkalmazható. Ezzel ellentétes értelmezés lehetővé tenné a vezető tisztségviselők tevékenységének ellehetetlenítését. A kifejtettek alapján nem volt tehát akadálya annak, hogy **/személy 1/** elnök a közgyűlést összehívja.

Az alapszabály 25. pontja kimondja, hogy a közgyűlési meghívóval együtt, de legkésőbb a közgyűlés napját megelőző 8 nappal kézbesíteni kell a javasolt napirendhez készült írásbeli dokumentumokat.

Az SZMSZ II/2. pontja az elnökség feladatává teszi a napirendi pontokhoz kapcsolódó írásos anyagok elkészítését. Nincs azonban sem az alapszabálynak, sem az SZMSZ-nek olyan rendelkezése, amely kötelezővé tenné valamennyi napirendi pont írásos előkészítését, az idézett rendelkezés ténylegesen a közgyűlést megelőzően elkészült írásos anyag kézbesítésének a kötelezettségét jelenti. Ilyen alakszerűségi követelmény hiányában nem ütközött az alapszabályba, hogy a szóban előterjesztett beszámoló elfogadásáról határozzon a közgyűlés.

Nem megalapozott a felperesnek a jelölő- és választási bizottság szabálytalan eljárására vonatkozó hivatkozása sem. A bizottság feladatkörét az alapszabály 39. pontja határozza meg. E szerint a bizottság feladata - többek között - a közgyűlés hatáskörébe tartozó vezető és munkabizottsági tisztségviselők, valamint az elnökségi tagok megválasztásának előkészítése, a jelöltállításra javaslat megtétele. A peradatok alapján a bizottság e feladatának eleget tett. Az alapszabály e feladat ellátásával összefüggésben formai követelményeket nem állapít meg. A tisztújító közgyűlésen is lehetőség van jelöltállításra, így a felperes által hivatkozott esetleges mulasztások sem képezték akadályát annak, hogy a felperes képviselője útján a közgyűlésen a betöltendő tisztségre állítson jelöltet.

Nem érinti a közgyűlés összehívásának szabályszerűségét és így az ott hozott határozatok érvényességét az elnökségnek az éves beszámoló, a közhasznúsági jelentés és a költségvetés végrehajtásának elfogadásával kapcsolatos esetleges mulasztása. E tekintetben helytálló az elsőfokú ítéletnek az a megállapítása, hogy ez a társadalmi szervezet törvényes működését érintő kérdés, amely az Etv. 14. § (1) bekezdése alapján az ügyészség hatáskörébe tartozik. A bíróság ilyen esetekben az Etv. 16. § (2) bekezdése alapján csak az ügyész keresete alapján járhat el és teheti meg a jogszabályban felsorolt intézkedéseket.

Azon fellebbezési előadás, amely a közgyűlés hatáskörének túllépésére, a közgyűlés levezetésére és a szavazás lebonyolítására vonatkozik, olyan új, az elsőfokú eljárásban elő nem adott tényállításnak minősül, amelynek érdemi vizsgálatát a Pp. 235. § (1) bekezdése kizárja. E jogszabályi rendelkezés értelmében ugyanis a fellebbezésben új tény állítására, új bizonyíték előadására akkor kerülhet sor, ha az új tény vagy az új bizonyíték az elsőfokú határozat meghozatalát követően jutott a fellebbező fél tudomására, feltéve, ha az - elbírálás esetén - az erre hivatkozó számára kedvezőbb határozatot eredményezett volna. A felperes a fellebbezésében hivatkozott állítólagos szabálytalanságokról már az elsőfokú eljárásban is tudomással bírt, ezért erre fellebbezésében már nem hivatkozhat.

A fentiekre figyelemmel az ítélet tábla az elsőfokú bíróság érdemben helyes ítéletét - a kifejtett eltérő jogi indokolással - a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján helyben hagyta.

Az eredménytelenül fellebbező felperes a Pp. 78. § (1) bekezdése alapján köteles az alperes jogi képviselőjével felmerült 32/2003. (VIII. 22.) IM. rendelet 3. § (2), (5) bekezdése és 4. § (1) bekezdése alapján megállapított másodfokú perköltségének a megfizetésére.

A felperes az Itv. 5. § (1) bekezdés b/ pontja alapján személyes illetékmentesség kedvezményében részesül, ezért a 74. § (3) bekezdése alapján alkalmazandó 6/1986. (VI. 26.) IM. rendelet 14. §-a alapján, a 13. § (1) bekezdésében foglaltakra figyelemmel, a le nem rótt fellebbezési eljárási illetéket az állam viseli.

S z e g e d, 2009. január 14.

Dr. Szeghő Katalin
a tanács elnöke

Zanócné dr. Ocskó Erzsébet
előadó bíró

Dr. Rakita Zsuzsanna
táblabíró